

Kootwijken Scholen

In de laatste weken is er bij mij voor onze scholen niets ingekomen en schijnt het, dat nu voor deze scholen geen collectant meer reist en de regering aan de Onderwijzers de verhoogde salarissen uitkeert, men denkt dat wij geen behoefte hebben. Op onze scholen rust een zware schuldenlast. Voor leermiddelen, brandstof, rente en aflossing moet gezorgd — alle behoeften, waarin geen regering voorziet. Dringend verzoek ik den vrienden van het Christelijk onderwijs, Kootwijken scholen toch niet te vergeten, maar nu hen geen collectant meer komt lastig vallen, ons te verblijden door direct de gaven te willen zenden aan het adres van den voorzitter van het Bestuur.

Dr. J. H. HOUTZAGERS.
Em. Pred.
Velperweg 88, Arnhem.

Ingezonden Stukken.

Den WelEd. Heer Redacteur
De Heraut.

Met groote belangstelling nam ik kennis van het artikel over Dalmeyer's cursussen. Als oud-

cursist van één zijner cursussen was ik aan het nadinken gekomen over den geest, die er in spreekt, en de levensbeschouwing, die er aan ten grondslag moest liggen. Ik was ten slotte voor mij zelf overtuigd, dat de cursus een verdelijken, zeer anti-Christelijke geest ademde, hetgeen ik ook meende te mogen opmaken uit mijn zielestaat. Want ik ben vast overtuigd, dat mijn ziel er schade door heeft geleden. Dan echter zag ik weer namen van vooraanstaande Christenen in de rij der Commissarissen, zodat ik twijfelde, en dacht: «wat ik mij soms verbeeld schade te zijn, zal echter mijn geest ten voordeel gestrekt hebben».

Genoeg. Ten slotte heb ik me tot Dalmeyer persoonlijk gewend (schriftelijk) in de hoop een rondborstige verklaring te zullen vernemen. Na eenige weken schreef hij me o.a.: «Wij prediken het evangelie van den arbeid, gelooven, dat uit dien arbeid de grootste mogelijke voordelen kunnen gehaald worden voor ons geestelijk en stoffelijk welzijn, en hebben een rotsvast vertrouwen in de omstandigheid, dat niets dan willevende, die ernstig zoeken, onbereikbaar is. «En zoo meenen wij, dat wij door slechts deze dingen op den voorgrond te stellen — wij ontkennen geenszins, dat er nog niet andere dingen zijn, die den mensch kunnen verheffen — den mensch hier op aarde blijder, gelukkiger en menscheeliker kunnen maken.» Dit antwoord bevredigde me niet volkomen. «k Had den

cursus te voren beschouwd de nieuwe theosophie te bevorderen, en ook nog geloof ik dit.

Ik lees daar in één der sprekefeeningen van den cursus. «... En niet in den hemel is zijn God, maar in het levend wezen wordt die als zijn zijn eenige openbaring versaan: zijn God is in den lach en in het lied, en in den moeien strijd voor de toekomst, in liefde en schoonheid, van natuur en kunst. Hij is ook in de smart en in den dood en in de dwaling van hen, die dwalen.... Al het verleden ligt achter ons, en naar een nieuwe, machtiger wereld, een andere wereld gaan wij uit.»

In het cursusbladje, «Vooruit» lees ik (No. 9) (het gaat over liefde): «Ik ben de kern van waren godsdiensten, van alles, dat waarde heeft in elk geloof.» «Ik ben dat mysterieuze iets, dat de God in den mensch naar voren brengt, dat hem zijn van-God-zijn bewijst.»

't Is waar, dat is niet de cursus zelf, maar deze bedoelt hetzelfde, werkt deze dingen in zijn lessen uit, om alles uit den mensch te halen, wat er in zit. Dat de cursus zoo is, zegt Dalmeyer zelf: «de cursus is doordrongen van den geest des makers. In al ons onderwijs is een leidende hand, en daardoor is bij alle ver-scheidenheid van cursussen toch één lijn in ons onderwijs.»

Een oud-cursist schrijft in «Vooruit»: «... wat mijna gemoedgesteldheid en levensbeschouwing

«aangaat, kan ik een groote verandering ten goede constateeren.»

'k Ben nieuwsgierig, hoe dit «ten goede» op te vatten is. Zeker niet in Christelijke zin. In elk geval blijkt ook uit dit voorbeeld, dat de cursus maar niet gewoon ontwikkeld geeft, maar wel degelijk anti-Christelijke strekkingen heeft en als 't ware opdringt. De heele cursus ademt m.i. denzelfden geest als de door D. aanbevolen lectuur.

Me dunkt, de Sneekering handelde wel ad rem; had zelf een stapje verder kunnen gaan, door ook de cursussen onder hetzelfde oordeel te betrekken als bedoelde lectuur.

Met de meeste hoogachting,
Uw dw.

P. T.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Opperhuizen, D. B. J. van der Meulen, te Oostmeer. — Haamstede, W. Goedhuys, te Jutrijp-Hommerts. — Wolfaardijk, A. P. Lanting te Krommenie. — Geesteren-Gelelaar en Schiermonnikoog, H. Drost, cand. te Dedemsvaart. AANGENOMEN: Tijnje, F. Bruinma, te Scharendijke. BEDANKT: Breukelen, A. Hoeneveld, te Nijkerk. — Bedum (A.), H. H. Schuurmakers, te Kampen. — De Krim (Ov.), R. Haltsma, te Gaast en Plaam.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Harkstede-Scharmer (toez.), H. W. Bloemhoff, te Kedingen. — Wijngaarden, Blakens-graaf, Goudriaan en Benthuisen, W. Deur, cand. te Gouda. — Tiel, Dr. J. P. Cannegieter, te Middelburg. — Hartlingen (vac. de Hoog), J. A. Raabe Jr., te Oosterhout. — Mastenbroek (toez.), A. Dekker, te Hoevelaken. — Waperveen (toez.), W. F. Dikboom, cand. te Groningen. — Delfzijl, J. C. Jörg, te Zandweer. — Wilhelmadorp, G. de Wijk, te Zoutelande. — Helmond, J. Pelinck ter Haseborg, te Helensveen (N.Br.). — Kattendijke, A. Dronkers, te Dongen. — Bergenheim (toez.), J. C. Koning-berger, cand. en hulppred. te Enschede. — Waarder bij Woerden, G. J. Koolhaas, te Barneveld. — Meerssen, A. W. Huiskamp, te Venlo. — Almelo (Evangelisatie), M. J. Punselle, te Leiden. AANGENOMEN: Blankenham, G. Groeneboer, te Garneisweer. — Noordbroek (Gron.), W. P. Stratingh, te Niehove (Gron.). — Numansdorp, J. A. ten Bokkel Huinink, te Well-Ammerdorp. — Zutphen, Dr. H. T. de Graaf, te Sneek. — Hulst, W. L. Hermans, te Kleverskerke. BEDANKT: Westmaas, Th. J. H. Steenbeek, te Kage bij Sassemolen. — Krimpen a/d Lek, B. N. H. Bouthoorn, te Ter Aa. — Gent (Belgische Staatskerk), F. Postma, te Koudkerke (Z.). — Oosthem, B. J. C. Rijnders, te Rotterdam. — Pierphl, G. de Wijk, te Zoutelande. — Ciljaarshoek, G. Th. Smit, te Rijnsaterwoude. — Nieuw-Dordrecht (Dr) (toez.), I. C. Koningberger, hulppred. te Enschede. — Elburg, J. Ronge, te Hoogblokland.

Advertentiën.

He en chasiep in de volle verkerheid des geloofs onze hartelijk geliefde Vader, B-huwd-, Groot- en Overgrootvader, de Heer
J. ALBERS,
Weduwnaar van Mr. N. VAN LOO.
in den onderdom van bijna 85 jaar.
Heerenvern,
P. LAMERIS—ALBERS.
A. LAMERIS.
Watergraafsmeer,
E. DE BOER—ALBERS.
J. DE BOER.
Krommenie,
H. ALBERS.
L. C. ALBERS—THEBOOY.
Watergraafsmeer,
J. VERLEUR—ALBERS.
A. VERLEUR.
Klein- en Achter-
Kleinindern.
Watergraafsmeer, 22 Nov. 1919.
Wakkerstraat 51.
Volstrekt enige kennisgeving.
Geen bloemen.

Thans juist voor den troon onze geliefde medebroeder, de heer
J. ALBERS,
die onze kerk gedurende vele jaren met voorbeeldigen ijver en zeldzame getrouwheid in het onderhouden ambt mocht dienen, die vele anderen onderwees in de kennis der zaligheid en gelijk in zijn leven ook op zijn sterfbed zijn God en Christus groot maakte.

De Heere vermeerderde nog de rijke vertroosting, welke de treurende familie in de gedachtenis aan het leven en sterven van onzen broeder reeds besit.
De Raad der Geref. Kerk van Watergraafsmeer,
Dr. V. HEPPE, Preses.
P. D. PETERSEN, Scriba.
Watergraafsmeer,
22 November 1919.

Heden trof onze Gemeente een zwaren slag. Na een langdurig en smartelijk lijden, nam de Heere van ons weg, onzen geliefden broeder
P. J. OOSTWOUDER,
die met al de gaven en krachten, welke de Heere hem verleende, onze Gemeente eerst als Diaken en nu bijna een jaar als Ouderling heeft gedient. Wij mogen gelooven dat Hij inging in de rust, die er overblijft voor het volk van God. Namens den Raad der Geref. Kerk van Vijfhuizen (Haarlem),
Ds. N. DIEMER, Voorzitter.
W. RIP, Scriba.

Mr. GROSHEIDE
ACCOUNTANT
(Lid Ned. Instituut)
SINGEL No. 303.
TELEF. N. 1233 en C. 2981.

ZIGTERMAN'S
GOEDKOOPE MEUBELWINKELS
GRONINGEN, O. EBBINGESTR. 33
TELEFON 1177.
+
ASSEN, MARKT 14.
- TELEFON 269. -

Bij J. H. KOK te KAMPEN verscheen heden:
PERSOONLIJK GELOOF EN ROEPING
NOODZAKELIJK VOOR DE HEILIGE BEDIENING
TWEET TOESPRAKEN
DOOR
Dr. H. BOUWMAN
Hoogleraar a/d Theol. School te Kampen
PRIJS 10 90

Leven en Arbeid van Dr. A. Kuyper

door **DS. W. F. A. WINCKEL** — f 7.50 gebonden

Korte uittreksels van recensies:

Geref. Kerkbode van Zuffen, 31 Oct.:
Hier is een rijke bron; hier is veel materiaal, dat vooral aan de jongere menschen onschatbare diensten zal bewijzen.

Avondpost, 4 Nov.:

In dit met zorg bewerkte en goed gedocumenteerde boek vinden wij een groot deel van onze politieke geschiedenis der laatste halve eeuw.

Prins, 8 Nov.:

Met buitengewone belangstelling heb ik dit boek gelezen. Dr. Kuyper is een groot man. Reden te over voor menigen Hollander, om hem te kleinere en in zijnerse persoonlijkheid zoveel mogelijk hem af te kinnen. Wij kunnen geen menschen verdragen, die als Saul een hoofd boven de middelmaat uit kinnen. Leefden wij niet in zo'n klein landje, waar men alles van elkaar afweet en bebabbelt en voor partijdigheden misbruikt, dan zou deze eminente geest toch beter op zijn waarde geschat zijn. Wie is een menschenleefd lang, zo verguisd, bespot en gesaad als deze geweldige?

De boek heeft niemand anders beveling nodig, het zal zijn weg wel maken. Dr. Winckel heeft een goed werk verricht.

Geref. Jongel. blad, 7 Nov. 1919:

Sympathiek, hooger sympathiek is ons de bedoeling om van Dr. Kuyper den esnaad af te weren, waarmee onverschillig gemaakt werd de man, die ons Gereformerd volk reeds lief had, toen het nog in zijn kleinheid verreden werd door den lomp en van het hooghartig Liberalisme. Wij verheugen ons in de rijke verzameling van gegevens, die dit boek biedt.

Chr. Amsterdamer:

Dit boek mag niet in één bibliotheek van een Geref. Jong-Ver. ontbreken.

Haagsche Post:

Dit werk is een aangename veralg van daden.

Gereformerd Weekblad, 8 Nov.:

Hier wordt nu niet een spotbeeld, maar een echt levensbeeld, zoals men het zoo gaarne geleekend ziet, gegeven.

Dr. Kuyper zelf vond het niet goed, dat zonder zijn goedvinden dit boek het licht zag. Maar dit behoort voor ons geen reden te zijn om schrijver en uitgever er voor te

danken. Door deze uitgave hebben ze aan al wie van harte Gereformerd en daarom ook antirevolutionair is, een grooten dienst bewezen. Dit werk mag bij niemand ontbreken, die op Gereformeerden grondslag staat. Het behoort op; het verheldert en verrijkt den blik; het doet den tijd verstaan, waarin we leven.

Nieuwe Prov. Gron. Crt.:

In de bibl. onzer Kerkverenigingen, Jongelingsverenigingen en in de afv. van Patrimonium mag het niet ontbreken.

Overtoonsche Kerkbode:

Wij kunnen dit boek van Dr. Winckel over Dr. Kuyper met groote warmte aanbevelen, vooral ook aan het jongere geslacht, want het bevat tal van zaken, die in onze dagen voor ons Geref. volk niet mogen worden vergeten.

Haarf. Kerkblad:

Ik wilde wel, dat ik dit boek desin winter allen, jongen en ouderen in handen kon geven. Het verrijkt en verfrischst den geest. Onderz. en het u. uw jongens en meisjes.... Kinderen kunnen er vader en moeder mee blij maken.

Geref. Kerkbode van Rotterdam:

Het boek van Dr. Winckel is o. v. voor ons volk een zeer bruikbaar boek. Van die meening den ik niet terugkomen, nadat ik m. l. de harde kritiek van een redacteur van de Antiv. Rotterdammer gelezen heb.

De Standaard (Driestar 3 Nov.):

Aan alles toch bespeurt men in dit werk, dat de geachte schrijver in zijn onderwerp heeft ingeleefd en met groote nauwkeurigheid een poging heeft gemaakt om de wijzen, waarop hijzelf het leven van zijn gekozen voorzitter en vooral een sympathie aangewend om het optreden van Dr. Kuyper in het licht der aantrekkelijkheid of in de schaduw der afstooting in beeld te brengen. Heeds zoo herhaaldelijk zijn er pogingen aangewend om het optreden van Dr. Kuyper in het licht der aantrekkelijkheid of in de schaduw der afstooting in beeld te brengen. Doch wat ook in deze vroeger achteven aantrek of afstooting, noch nimmer is de zaak, waar het om ging, zoo breed opgevat als het dijnmaal geschied is. Er spreekt in deze biografie een ernst, die aangenaam aansloot en vooral een sympathie voor het geestelijk behoeven van den behandelenden Staatsman, die eenheid van opvatting in zijn gebelien persoon en in zijn levenslang optreden waarborgt.

Uitgave W. TEN HAVE = Amsterdam
In elken Boekhandel voorradig
HET KERSTGESCHENK

Voor H.H. Predikanten, Studenten, en voorts voor allen, die belang stellen in het Kerkelijk leven is onmisbaar:

De Groote Synode van Dordrecht in 1618—1619

Met vele aantekeningen, geput uit de oorspronkelijke, voor een deel onuitgegeven bronnen —

DOOR
Dr. H. KAAJAN

V. D. M. te Rotterdam,

Schrijver van De Pro-Acta der Dordtsche Synode.

Een historische bijdrage, die bedoelt een kort overzicht te geven van de Groote Synode en van wat aan haar voorafging, en waarin haar internationaal karakter bijzonder wordt belicht.

15 vel, groot 8°, met twee illustratiën.

Ingenaaid f 2.40 — Gebonden f 3.25

(met 5 % crisistoeslag).

Een groep uit de vele beoordeelingen in onze Pers:

De Heraut: (Prof. Dr. H. H. KUYPER): Dr. Kaajan was zeker alleszins bevoegd om een geschiedenisbeeld van de Dordtsche Synode te tekenen. Wie de breede reeks van aantekeningen nagaat, voor een niet gering deel aan nog onuitgegeven handschriften ontleend, zal eerbied gevoelen voor de noeste werkracht en den speurzin, waarvan dit studie-werk blijk geeft. Hier is voor 't eerst een streng wetenschappelijke arbeid over de D. S. geleverd.

De Bazuin (Prof. Dr. H. BOUWMAN): Dr. Kaajan was alleszins bevoegd om als geschiedschrijver van de D. Synode op te treden. Door zijn academisch proefschrift had hij reeds grondige studie gemaakt van de Pro-acta der Synode. Thans geeft hij een beschrijving van heel de Synode. Hij doet dit op grondige, maar beattelijke wijze. Het geleerde apparaat bracht hij in de 720 noten aan het eind van het boek.

UITGAVE VAN DE

AMSTERDAM. N. V. DE STANDAARD.

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS

GRONINGEN—DEN HAAG.

TEKST EN UITLEG.

Praktische verklaring van het Nieuwe Testament

DOOR

Prof. Dr. A. VAN VELDHOUIZEN.

Met medewerking van Prof. Dr. J. A. C. VAN LEEUWEN, Prof. Dr. H. M. VAN NES, Dr. J. TH. UBBINK, Drs. J. WILLEMZE en Prof. Dr. J. DE ZWAAN.

Compleet in 11 deelen.

Prijs per deeltje geb. f 2.50.

Bij teekening f 2.25.

Zoo juist verschenen:

De Tweede Brief van Petrus

De Brieven van Johannes

De Brief van Judas

door Drs. J. WILLEMZE.

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS

GRONINGEN—DEN HAAG.

Boeken

die hun gewicht in pond verdragen:

Meisjesroeping,

Mw. E. L. C.

Moeder

De Man die

den Heere vroeg

Prijs per deeltje:

f 2.50 in proefband f 2.25

Uitgeverijmaatschappij

E. J. Bosch & J. van Baaren

Bij J. H. KOK te KAMPEN verscheen heden:

De Heilige Schrift en de vergelijkende

Godsdienstwetenschap

DOOR

Dr. G. CH. AALDERS

PRIJS f 0.75.

(No. 2 van SCHILDE EN PIJL.

Maandschrift ter bespreking van actuele onderwerpen).

Prijs per jaargang van 10 nummers f 4.50.

Vraag uitvoerig prospectus.

Met enkele dagen verschijnt bij J. H. KOK te Kampen:

KERSTLICHT

DOOR

MEDITATIËN OM EN BIJ DE

KRIBBE VAN BETHLEHEM

DOOR

J. J. KNAP Czn

Prijs f 2.40 — In geteekenden Stempelband f 3.25

DIT BOEK BEVAT 14 MEDITATIËN.

Deze week verschijnt nog van DENZELFDE AUTEUR:

GEBED

EN

GEBEDSVERHOORING

PRIJS f 4.50 — IN STEMPELBAND f 5.60.

EEN BELANGRIJK BOEK VAN P.M. 320 PAGINA'S.

ZOOEED DE TWEEDE DRUK

VAN

DE LENDENEN OMGORD

BIJBELSCHE DAGBOEK

PRIJS f 8.50. — IN STEMPELBAND f 10.50.

Een buitengewoon geschikt Boekgeschenk, dat altijd zijn volle waarde zal behouden.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland, GRONINGEN.

BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.

DIRECTIE: M. BROUWER.
Mr. H. VAN DER VEGTE.
F. J. BOLT.

Geelt u.t.:
5 % Pandbrieven à 100 %.
4 1/2 % " " 96 %
4 % " " 88 %

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

voor de Vereeniging:

Aan Contributien:

door den heer J. D. van Lankhuizen

te Heeren f 22; door den heer C.

Visscher Jr. uit Koekange f 5.50; uit

Nijmegen f 8.25; uit Ruinerwold f 1.25;

uit Meppel f 271.90, samen f 286.90;

door den heer B. C. Kooyman te Krim-

pen a. d. Lek f 13.05; door den heer

J. Schepel te Unthuisen f 1; door den

heer H. J. Doorn uit Rosnburg (1918)

f 20.50; door Dr. G. A. Lankhout uit

Gansmeer f 49.25; door den heer J.

Adriaansche te Oostburg f 87.90; door

den heer H. Bosma te Franeker f 119.35;

door Dr. V. K. Kuyrenhoven te Rijsoord

f 194.70; door het Locaal Comité te

Rotterdam te storting f 1318.46; door

den heer J. D. van Ieperen te Aalsme-

f 27.60; door den heer P. Tammema-

uit Boelle f 8.50; uit Nijkerk f 4; uit

Noordhorn f 9; uit Oldekerk f 2; uit

Zuidhorn f 28, samen f 51.50; door

den heer D. Schepma uit Schettens

f 146.75; uit Lunterhou f 51, samen

f 197.75; door den heer J. de Vries te

Nes (W. D.) f 120.10; door den heer

J. Maathuis te Zuidbroek f 37.50; door

den heer B. Bataaen te Bodegraven af-

f 38; door Dr. A. M. van den Berg te

Oppeinde f 18.35; door Dr. J. B.

Jansen uit Nieuwekerk f 32.80; uit

Zevenhuizen f 37; uit Moerscapelle f 5.55;

uit Gouda f 3.75; uit Moordrecht

f 3.10, samen f 82.20.

Aan Collecten:

(Voor de Theologische faculteit):

van de Gereformeerde Kerk te Appel-

scha f 12.40; te Assen f 80.20; te

Borger f 19.98; te Roden f 15.16;

te Zuidbroek f 15.43; te Hattum

f 28.05; te Konbom f 7.42.

Aan Schenkingen:

door den heer W. F. van Gelder

dankte van J. D. f 10; door Dr. V.

K. Kuyrenhoven te Rijsoord f 1; col-

lectie Bidstond te Rotterdam f 131.54.

Voor de Medische Facult:

door den heer C. Visscher Jzn. uit

Koekange f 1.25; uit Ruinerwold f 12.65;

uit Meppel f 5.70; door Dr. G. A.

Lankhout te Gaastermeer f 4.25; door

den heer H. Pama te Franeker f 8.05;

door d. n. heer P. Tammema te Zuid-